

Název práce: Komplexní exkurze s využitím chráněných území CHKO Český kras

Jméno autora diplomové práce: Bc. Markéta Mikešová

Oponentský posudek

Předkládaná diplomová práce autorky má rozsah 100 stran, členěna je do 9 kapitol včetně příloh (úvod, teoretická část, praktická část, vyhodnocení výsledků, diskuze, závěr, přehled literatury a použitých zkratk, resume a přílohy). Na začátku práce chybí česky i anglicky psaný abstrakt s klíčovými slovy, který by vystihoval hlavní myšlenky, cíle a přínos práce. Jeho roli pravděpodobně přebírá resume zařazené na konec, kde však již autorka jen připomíná cíle a shrnuje, co bylo v rámci práce uděláno. Myšlenka vystihující podstatu práce chybí.

Na úvod obsahující cíle diplomové práce (1. zhodnotit přírodovědný a edukační potenciál vybraného území, 2. rozpracovat model komplexní školní exkurze pro interaktivní práci žáků s využitím naučné stezky Svatojánský okruh, 3. zhotovit soubor pracovních listů, 4. zrealizovat exkurzi na dané lokalitě) navazuje rozsahem přiměřená teoretická část (25 stran) zabývající se zejména přírodními poměry v CHKO Český kras, hodnocením edukačního potenciálu území CHKO a teorií příprav a realizace školních exkurzí. Text je přehledně členěn do odstavců, citace jsou v textu číslovány a uvedeny na dané stránce vždy pod čarou. Přestože si nemyslím, že používaný způsob uvádění literatury usnadní orientaci v textu, je tento způsob citace akceptovatelný. Pozoruhodné je, že autorka cituje literaturu, až na pár výjimek (např. str. 20), vždy na konci poměrně obsáhlých odstavců nebo citace není uvedena vůbec (např. kap. Výchovně vzdělávací potenciál CHKO Český kras není uvedena ani jedna citace, v kapitole Historie osídlení Českého krasu není odcitováno osídlení Kelty atd.). Kapitoly Hydrologické poměry a Fauna Českého krasu jsou z velké části doslova opsány z webu (<http://www.ceskykras.agenda21.cz>), jež je jediným uvedeným zdrojem literatury. Kapitola Flóra Českého krasu je z velké části napsána jen na základě ústního sdělení botanika CHKO, přestože existuje velké množství prací zabývajících se floristikou daného území (např. Kubíková J. (2010), Šíma P. (2007), Hoffmann A. (2007) atd.). Jako literární zdroje autorka použila převážně monografie, turistické průvodce a abstrakty z konferencí doplněné o více či méně relevantní webové stránky (např. <http://www.ceskykras.agenda21.cz> versus <http://www.turista.blogger.cz>). Původní vědecké práce (články) chybějí, přestože jich existuje velké množství. Jako faunistické, floristické a jiné práce převážně lokálního významu jsou publikovány v recenzovaných neimpaktovaných časopisech, které ale lze pro účely DP použít. Na webu jsou dohledatelné např. ve volně přístupné databázi České přírodovědné bibliotéky (<http://www.biblioteka.cz>). Impaktované články lze dohledat v databázi Web of Science (např. Pysek P. (1991), Pysek P. (1992) atd.). Vzhledem k tomu, že autorka nezpracovala ani jednu kapitolu (výhodná by se jevila flóra nebo fauna CHKO Český kras) nebo alespoň odstavec s využitím převážně původních vědeckých prací, nedomnívám se, že prokázala schopnost práce s vědeckou literaturou.

Kapitola 3 zahrnující zhodnocení přírodovědného a edukačního potenciálu a metodiku práce je velmi rozsáhlá (27 stran). Ve velkém množství nadbytečných informací (např. o

studiu literatury, návštěvě území a informacích o průběhu realizace exkurze) se zcela ztrácí informace o metodice tvorby pracovního listu a vědomostního kvízu a taktéž metodice ověřování a statistického zpracování dat. Obsáhlost je z velké části způsobena tím, že podkapitola 3.2.1.1. patří do literárního úvodu a podkapitoly 3.2.2.1. a 3.2.3. do výsledků.

Výstupem předkládané diplomové práce je jeden pracovní list (přestože cílem bylo vytvořit soubor pracovních listů) využitelný pro komplexní exkurzi konanou na naučné stezce Svatojánský okruh. Na str. 38 jsou nesprávně formulovány cíle exkurze: návštěva naučné stezky je prostředek k něčemu, nikoliv cíl; 2. a 4. cíl je totožný, cíl vytvořit si přehled lze těžko ověřit. Naplánovaná exkurze má 10 stanovišť, jež se z velké části shodují s umístěním informačních tabulí, které žáci používají při vyplňování pracovního listu. Autorka neuvádí, pro jak staré žáky/studenty je pracovní list určen, předpokládám, že pro studenty středních škol (vzhledem k tomu, že ověřování proběhlo jen na nich). Domnívám se, že pro většinu středoškoláků je předkládaný pracovní list příliš jednoduchý, čemuž by napovídala i četnost správných odpovědí uváděných ve statistice (97,3% správných nebo částečně správných odpovědí). Tento můj závěr by bylo nutné ověřit, statistika založená na 24 studentech není příliš průkazná. Na druhou stranu hodnotím pozitivně nápad uspořádat studentskou konferenci po skončení exkurze, což umožní studentům upevnit a utřídit si získané znalosti.

Diskuze není diskuzí, ale pěkným závěrem práce. Autorka nediskutuje literaturu (je uvedeno pouze 8 citací na 4 stránky textu). Je uveden jen autor, ale není jasné, jaký vztah má uvedená citace k předkládané práci), neuvádí, v čem se shodují a v čem naopak liší její výsledky a výsledky jiných autorů. Pouze shrnuje výsledky práce. Na diskuzi navazuje kapitola závěr, jež je jejím volným pokračováním.

Relevantní přílohou je vědomostní kvíz a pracovní list bez autorského řešení. Uvedení zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny považuji za zbytečné (každý si jej může dohledat na webu). Matoucí je uvedení pracovního listu Horniny Českého krasu, jež autorka nevytvořila a o němž se v textu práce nezmiňuje.

Z formální stránky je v práci minimum překlepů i pravopisných chyb, častěji se vyskytují chyby stylistické (opakování slov, neobratné formulace atd.). V celém textu není sjednocené používání/nepoužívání latinských názvů rostlin a živočichů. Obrázky jsou odcitované. U vlastních fotografií by bylo lepší uvést autora také přímo v popisku fotografie, nikoliv v seznamu literatury V obsahu práce nejsou uvedeny všechny podkapitoly.

Předloženou práci hodnotím negativně zejména z těchto důvodů:

- 1) absence původních vědeckých prací (článků)
- 2) doslova opsané velké množství vět v jedné kapitole z jednoho internetového zdroje
- 3) absence diskuze
- 4) nejasná metodika
- 5) zařazení části literárního přehledu a výsledků do metodiky

6) absence abstraktu obsahující klíčová slova

7) vytvoření jen jednoho pracovního listu, přestože cílem práce bylo vytvořit soubor pracovních listů

Otázky:

- str. 26, Vyhodnocení exkurze: v celé kapitole je jen jediná citace. Bylo čerpáno i z jiného literárního pramene?
- Jedním z cílů DP je vytvoření souboru pracovních listů. Proč byl vytvořen jen jeden?
- str. 27, kap. 2.3. Výchovně vzdělávací potenciál CHKO Český kras: není uvedena citace. Jedná se tedy o vlastní názor autorky? Pokud ano, jaká byla kritéria pro uznání vhodnosti/nevhodnosti edukačního potenciálu území?
- str. 34: jaké odborné články byly konzultovány s pracovníky CHKO?
- Jakým způsobem byly vytvářeny otázky a úlohy do pracovního listu?
- Proč během exkurze není prostor např. na didaktické hry, landart apod.?
- Co je cílem exkurze?
- Proč žáci, velmi pravděpodobně, na stanovišti číslo 2 neuvidí živého mloka skvrnitého?

V Praze, 6. září 2011

Mgr. Kateřina Huňová